

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

Факультет	Дизайн середовища	Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Кафедра	Дизайн тканин та одягу	Рік навчання	4
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	Вид дисципліни	вибіркова
Спеціальність	022 Дизайн	Семестри	7

ОЗДОБЛЕННЯ ОДЯГУ (ОЗО)

Семестр 7 (осінній 2023/2024 н. р.)

Викладач	Малік Тетяна Вікторівна
Е-mail	mata.82@ukr.net
Заняття	відповідно розкладу весняного семестру
Консультації	за розкладом
Адреса	к. 317, корпус 3, вул. Мистецтв 11
Телефон	057 706-28-06

КОМУНІКАЦІЯ З ВИКЛАДАЧЕМ

Поза заняттями офіційним каналом комунікації з викладачем є електронні листи і тільки у робочі дні та час. Умови листування: 1) в темі листа обов'язково має бути зазначена назва дисципліни (можна скорочено — ОЗО); 2) в полі після назви роботи позначити, хто звертається — анонімні листи розглядатися не будуть; 3) файли підписувати таким чином: прізвище, назва, завдання. Розширення doc, docx, ілюстрації — jpeg, pdf.

Обговорення проблем, пов'язаних із дисципліною під час занять або консультацій повинно відбуватися у визначений час. Консультація до самостійної роботи проводиться на практичних заняттях дистанційно, також (за потреби) у меседжерах, емейлом у межах робочого часу викладача. Додаткова інформація щодо методичного наповнення представлена на сторінці кафедри ДТО.

ПЕРЕДУМОВИ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна базується на таких дисциплінах нормативної частини ОПП ДО(в) як «Формоутворення» та «Робота в матеріалі».

МЕТА І ЗАВДАННЯ КУРСУ

Метою дисципліни «ОЗО» є вивчення основних принципів функціонального, естетичного, композиційного взаємозв'язку в опорядженні одягу елементів декорування, матеріалів та способів їх створення, загальна класифікація декорування одягу з метою застосування в дизайн-проектванні. Практичний розділ надає знання з методики виконання різних видів оздоблення одягу, його декорування різноманітними традиційними та нетрадиційними техніками (ручна та машинна вишивка, ручне ткацтво, оздоблення пасмом, стрічкою, перлами, бісером тощо), технологічну послідовність виконання прикрас з ниток, тканин,

шкіри, хутра, нетканих штучних матеріалів, користування відповідним обладнанням та приладами.

Завданнями дисципліни ОЗО є наступні:

- сприйняття та аналіз будь-якого текстильного об'єкту;
- формування, розвиток і вираження авторського задуму, що відповідає поставленій задачі, у певній дизайн-формі;
- творчий підхід до вирішення будь-якого практичного завдання, розробка оригінальних за ідеєю і техніками виконання текстильних композицій згідно заданим властивостям без втрати образності;
- оволодіння студентами навичками вільно оперувати та свідомо використовувати різні прийоми оздоблення одягу;
- підбирати необхідні матеріали, які найбільше відповідають творчому задуму;
- знайомство з новітніми формами і методами організації процесу професійної дизайн діяльності у сфері одягового текстилю;
- розвиток креативної естетики студентів та формування індивідуального креативного простору в контексті сучасних тенденцій розвитку дизайну, суспільних запитів і особливостей функціонування сучасної індустрії моди.

Дисципліна забезпечує такі компетентності, як:

ІК Здатність розв'язувати комплексні завдання і проблеми у галузі дизайну або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні:

ЗК5 – Здатність працювати в команді

ЗК6 – Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

фахові (спеціальні):

СК1 – Здатність застосовувати сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів дизайну

СК2- Здатність здійснювати формоутворення, макетування і моделювання об'єктів дизайну

СК3- Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів дизайну

СК4- Здатність застосовувати навички проектної графіки у професійній діяльності

СК5- Здатність застосовувати знання історії українського і зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності

СК6- Здатність застосовувати у проектно-художній діяльності спеціальні техніки та технології роботи у відповідних матеріалах (за спеціалізаціями)

СК8- Здатність здійснювати колористичне вирішення майбутнього дизайн-об'єкта

СК10- Здатність застосовувати знання прикладних наук у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

Дисципліна орієнтована на досягнення таких програмних результатів навчання:

ПРН 1 – Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях

ПРН 4 – Визначати мету, завдання та етапи проектування

ПРН 6 – Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати

виконання завдання на високому професійному рівні ПРН 7 – Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень

ПРН 8 – Оцінювати об'єкт проектування, технологічні процеси в контексті проектного завдання, формувати художньо-проектну концепцію

ПРН 9 – Створювати об'єкти дизайну засобами проектно-графічного моделювання

ПРН 10 – Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів дизайну в комунікативному просторі ПРН 11 – Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах

ПРН 12 – Дотримуватися стандартів проектування та технологій виготовлення об'єктів дизайну у професійній діяльності

ПРН 13 – Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну

ПРН 15 – Розуміти українські етнокультурні традиції у стильових вирішеннях об'єктів дизайну, враховувати регіональні особливості етнодизайну у мистецьких практиках

ПРН 16 – Враховувати властивості матеріалів та конструктивних побудов, застосовувати новітні технології у професійній діяльності

ПРН 18 – Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів дизайну

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна спрямована на створення інформаційного банку ідей щодо оздоблення одягу, його декорування різноманітними матеріалами і різними техніками з тим, щоб опановану інформацію та набуті навички використовувати у професійній діяльності. На практичних заняттях студенти вивчають технологічні прийоми створення різних видів декорування та оздоблення, а також навчаються вдало поєднувати елементи декору з формою одягу. У процесі виконання практичних завдань відбувається теоретичне і практичне засвоєння орнаментальних, колористичних, типологічних і технічних особливостей основних традиційних (класичних) і сучасних видів оздоблення текстильних виробів та аксесуарів.

Дисципліна вивчається протягом одного семестру на 4 курсі (5 кредитів ECTS, 150 навчальних годин, в тому числі 60 годин – аудиторні заняття (6 год. – бесіди та майстер класи, 54 години – практичні заняття) і 90 годин – самостійна робота студентів). Формою контролю є диференційований залік.

МОДУЛЬ 1. ОЗДОБЛЕННЯ ОДЯГУ З УРАХУВАННЯМ МОЖЛИВОСТЕЙ ТЕХНІК І ТЕХНОЛОГІЙ. ТРАДИЦІЙНІ ТА НЕТРАДИЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ І ПРИЙОМИ ОЗДОБЛЕННЯ

Змістовний модуль 1.1. Оздоблення та декорування виробів одягового текстилю.

Матеріали. Класичні техніки оздоблення одягу.

Тема 1. З історії традиційних видів декорування та оздоблення.

Тема 2. Особливості оздоблення сучасного одягу.

Тема 3. Особливості оздоблення одягу різноманітного призначення.

Тема 4. Виготовлення і застосування сучасних оздоблювальних матеріалів

Змістовний модуль 1.2. — Застосування технік оздоблення одягу в авторських дизайн-розробках

Тема 5. Оздоблення одягу мереживом. Особливості застосування мережива в дизайні одягу.

Тема 6. Тасьма та стрічки як елементи оздоблення одягу

Тема 7. Нитковий декор та способи його створення для оздоблення одягу

Тема 8. Бахрома як техніка оздоблення зрізів деталей одягу

Тема 9. Аплікація та перфорація в дизайні одягу. Технологічні особливості розробки та застосування.

Тема 10. Екзаменаційна тема: Розробка авторської техніки оздоблення одягу та її презентація

ФОРМАТ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальний процес з курсу передбачає такі форми навчання: бесіди і майстер клас, практичні заняття, самостійну роботу, консультації, рейтингове оцінювання, підсумковий перегляд. На вступних бесідах до кожної з тем студенти знайомляться з теоретичними основами курсу, ведуть роботу з аналогами. Практичні заняття передбачають виконання зразків та пошук авторського декоративного оздоблення в окремій техніці та технології, проводиться контроль та перевірка самостійних робіт. Темі розкриваються шляхом демонстрації майстер-класів від викладача та виконанням практичних робіт студентами. Додаткові індивідуальні завдання можуть бути пов'язані з експериментальним пошуком більш вдалого рішення.

НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Навчальною базою дисципліни є матеріали методичного та практичного характеру, складені та систематизовані за авторською методикою укладача силабусу – ст. викл. Малік Т.В. Теоретична частина матеріалів транслюється студентам під час занять у вигляді аналогів та зразків різних технік декоративного оздоблення одягу, вміння застосовувати їх в творчих роботах. Вказується на відмінність рівня складності задач і методичних підходів при розробці оздоблення одягу у порівнянні з виробами, які виконані на основі аналогів/прототипів і виготовлені у звичний спосіб із застосуванням традиційних технологій. Кожна тема ілюструється низкою наочних зразків у цифровому форматі, які демонструють приклади інноваційних дизайнерських розробок оздоблення одягу різних країн світу.

ПОСИЛАННЯ НА МАТЕРІАЛИ

Усі додаткові матеріали можна переглянути за умови приєднання до чату групи в Telegram, Viber, Skype.

НЕОБХІДНІ МАТЕРІАЛИ

Практичний характер дисципліни передбачає застосування обладнання двох типів: аудиторного (меблі, штучне освітлення, комп'ютер, швацькі машинки, голки, нитки, бісер тощо) та власного (ноутбуки, інструменти та текстильні матеріали для виконання зразків та готових виробів, що належать студентам); блокнот та ручка/олівець для записів та зарисовок. Okремо необхідно передбачити місце для фотографування готових робіт з нейтральним фоном та вміння робити достатньо якісні фото на телефон або фотокамеру.

ПРАВИЛА ВИКЛАДАЧА

Під час проведення занять необхідно зберігати тишу та вимкнути гучність телефонів. За необхідності студент має просити дозволу вийти з аудиторії. Вітається авторська інтерпретація теми заняття, якщо вона аргументована, а студент може довести свою точку зору і продемонструвати авторський креативний підхід.

ПОЛІТИКА ВІДВІДУВАНОСТІ

Пропуски занять без поважних причин недопустимі (причини пропуску мають бути підтверджені). Якщо студент пропустив певну тему, він повинен самостійно відпрацювати її та на наступному занятті представити виконану роботу. Під час дистанційної форми навчання присутність на занятті зараховується лише при постійно увімкненій камері. Якщо камера студента вимкнена, то заняття вважається пропущеним. Не допускається відвідування студентом занять з іншою підгрупою.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Студенти зобов'язані дотримуватися правил академічної доброчесності (у питанні реалізації цієї програми - плагиату у фінальних рішеннях, які презентуються як авторські). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Корисні посилання:

<https://законодавство.com/zakon-ukrajiny/stattya-akademichna-dobrochesnist-325783.html>

<https://saiup.org.ua/novyny/akademichna-dobrochesnist-shho-v-uchniv-ta-studentiv-na-dumtsi/>

РОЗКЛАД КУРСУ

Дата	Тема	Вид заняття	Зміст	год	Поточний контроль	Деталі
дати занять визначаються розкладом	1	Лекція, бесіда, майстер клас	Історія виникнення традиційних видів декору.	2	Виконання зразків основних видів ручних швів.	
	2	Лекція, бесіда, майстер клас	Особливості оздоблення сучасного одягу	2	Виконання фрагменту копії декорування костюму українських чи світових дизайнерів	
	3	Лекція, бесіда, майстер клас	Особливості оздоблення одягу різноманітного призначення	2	Виконання зразка декору для обраного виду одягу за обраним призначенням	
	4	практика	Виготовлення і застосування сучасних оздоблювальних матеріалів	4	Виконання зразка декору з використанням сучасних оздоблювальних матеріалів	
	5	практика	Оздоблення одягу мереживом. Особливості застосування мережива в дизайні одягу.	6	Виконання елементів декору за допомогою мережива. Зразки	
	6	практика	Тасьма та стрічки як елементи декору в одязі	6	Виконання елементів декору елементів костюму стрічками або тасьмою. Зразки	

7	практика	Нитковий декор та способи його створення для використання в одязі	6	Створення зразків (помпони, пензлики) декору елементів костюму. Зразки
8	практика	Бахрома як техніка декорування зрізів деталей одягу	6	Створення бахроми з пряжі. Аплікація з бахроми. Рюш з бахромою. Зразки
9	практика	Аплікація та перфорація в дизайні одягу. Технологічні особливості розробки та застосування.	6	Виконання елементів декору засобами аплікації та перфорації
10	практика	Екзаменаційна тема: Розробка авторської техніки декорування одягу та її презентація	20	Готовий виріб з використанням авторської техніки сучасного декорування за обраним джерелом натхнення + презентація роботи (фото, буклет)

РОЗПОДІЛ БАЛІВ

Тема	Форма звітності	Бали
Зразки ручних швів та схеми до них.	Модульний контроль 1	20
Копія фрагменту вишивки.	Модульний контроль 1	20
Виконання елементів декору за допомогою мережива. (зразки)	Модульний контроль 2	5
Виконання елементів декору елементів костюму стрічками або тасьмою.	Модульний контроль 2	5
Виконання елементів декору засобами аплікації.	Модульний контроль 2	5
Виконання елементів декору засобами перфорації.	Модульний контроль 2	5
Альбом зразків пошукових авторських технік.	Модульний контроль 2	5

Екзаменаційна тема: Розробка дизайну декорування готового виробу з використанням обраних технік.	Екзаменаційний перегляд	20
Кількість балів за 7 семестр		100

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ МОДУЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

БАЛИ			КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ
	0-8	0-20	
A+	8	20	Студент повністю оволодів матеріалом, в повному обсязі виконав практичну роботу. В презентованій роботі правильно використано та по новому інтерпретовано техніку декорування в заданому прийомі. Робота виконана та презентована якісно та оригінально
A	7	18-19	Студент повністю оволодів матеріалом, в повному обсязі виконав практичну роботу. Робота виконана відповідно до техніки декорування. Презентація роботи в повному обсязі, якісна та акуратна
A—	6	16	Студент повністю оволодів матеріалом, в повному обсязі виконав практичну роботу. Робота виконана відповідно до техніки декорування. Презентація роботи в повному обсязі
B	5	12-15	Студент повністю оволодів техніками декорування, в повному обсязі виконав практичну роботу, але в процесі виконання допустив декілька незначних помилок, що можуть стосуватися композиції використання прийому або презентації роботи
C	4	8-11	Студент повністю оволодів матеріалом, в повному обсязі виконав практичну роботу, але є проблеми з якістю роботи
D	2-3	4-7	Студент не в повному обсязі оволодів техніками декорування, робота виконана неякісно, грубо оформлена
E	1	1-3	Студент не в повному обсязі оволодів техніками декорування, робота виконана неякісно, грубо оформлена презентація
	0	0	Пропуск поточного контролю

ФОРМАТ СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Формою семестрового контролю є екзаменаційний перегляд. Для одержання підсумкової оцінки необхідно пройти всі модульні контролю за семестр і виконати екзаменаційну роботу, яка і презентується під час перегляду. Покращити результат навчання можна за рахунок підготовки теми, що стосується декорування одягу до участі в конференції студ. досліджень.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою Для екзаменаційного перегляду
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	

64-74	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

СИСТЕМА БОНУСІВ

Передбачено додаткові бали за участь у конференції за темою дослідження, виконаною в межах дисципліни (5–8), науково-творчі заходи (2–4), активність на заняттях, участь у житті групи (1–2). Максимальна кількість балів-бонусів — 10.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Розширений список літератури наведено у робочій програмі та методичних матеріалах. Також на заняттях викладач може порекомендувати додаткові джерела інформації.

1. Антонович Є.А., Захарчук-Чугай Р.В., Станкевич М.Є. Декоративно-прикладне мистецтво: Навч. посіб. — Львів: Світ, 1992.
 2. Кара-Васильєва Т. Чорноморець А. Українська вишивка /Кара-Васильєва Тетяна, Чорноморець Алла.- Київ: Либідь, 2002. – 160 с.
 3. Кара-Васильєва Т., Чегусова З. Декоративне мистецтво України ХХ століття. У пошуках «великого стилю». – К.: Либідь, 2005. – 280 с., іл.
 4. Малік Т.В. Особенности украинского декоративного искусства конца ХХ века. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Соціокультурні тенденції розвитку сучасного мистецтва до дизайну» (5-9.11 2018). Херсон, ХНУ. С. 300-302.
 5. Никорак О.І. Українська народна тканина XIX-XX ст.: Типологія, локалізація, художні особливості. / Олена Іванівна Никорак. – Львів, Афіша, 2004. – Ч.1. Інтер'єрні тканини (за матеріалами західних областей України). – 584 с.
 6. Основи кольорознавства та декоративно-прикладного мистецтва: навч. посіб./ Прокопович Тетяна Анатоліївна, Каленюк Ольга Миколаївна, Вахрамєєва Галина Іванівна – Луцьк: Поліграф. центр «Друк Формат», ФПО Покора І. О., 2019. – 91 с.
 7. Українська вишивка: Альбом /Авт. тексту та упоряд. Т.Кара-Васильєва. – К.: Мистецтво, 1993. – 264 с.
 8. Українські символи / [М. Дмитренко, Л. Іваннікова, Г. Лозко, Я. Музиченко, О.Шалак]. – К.: Ред. часопису «Народознавство», 1994. – 140 с.
 9. Федорчук О. Українські прикраси з бісеру. – Львів: НДІ «Неосфера», 1999. –40 с.
 10. Шевченко Є. Українська народна тканина. – К.: Артанія, 1999. – 416 с.
- Додаткові джерела:
11. <https://cpykami.ru/dekoriruem-prostuyu-odezhdu/>
 12. <https://mirrukodelija.ru/ukrashenie-odezhdy/>
 13. https://studbooks.net/2523704/tovarovedenie/dekor_kostyuma
 14. Гайдук Л.М. Сучасні технології моделювання і художнього оздоблення одягу. Навчальний посібник / Л.М. Гайдук, І.В. Васильєва. – К.: КНУТД, 2008. – 142 с.
 15. Конфекціювання матеріалів для одягу: навч.посіб./ Н.П.Супрун, Л.В.Орленко, Е.П.Дрегуляс, Т.О.Волинець. – К.: Знання, 2008. – 246 с. – (Вища освіта ХХІ століття).
 16. МАЛІК Тетяна, УДОВІКА Євгенія, КУШНАРЕНКО Вікторія ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕРЕЖИВА В ДИЗАЙНІ КОСТЮМУ; Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції Актуальні проблеми сучасного дизайну Том 1; КНУТД, 27 квітня 2023 р С. 84-88
 17. Розробка колекцій одягу: Навчальний посібник. / А.М. Малинська, К.Л. Пашкевич, М.Р. Смирнова, О.В. Колосніченко – К.: ПП «НВЦ Профі», 2014. – 140 с